

ЗВЯЗДА

Орган ЦКі МККП(б)Б, ЦВКі СНК БССР

№ 193 (5867) 22 жніўня 1937 г., нядзеля ЦАНА 10 КАП.

ГЕРАІЧНЫЯ СЫНЫ НАШАЙ РАДЗІМЫ ВЯРТАЮЦА У СССР

Заўтра на зямлю Савецкай Беларусі, вяртаючыся ў Маскву, прыедуць бяспрыкладныя сынаў нашай вялікай соцыялістычнай радзімы тт. Громаў, Юмашоў, Данілін.

12 ліпеня ў 3 гадзіны 21 мінуце рапінцы з Масквы, узлеціўшы курс на Паўночны полюс, ішліва ўзлецілі выдатны «АНТ-25».

А праз 62 гадзіны 17 мінут крылаты паліцян з Краіны Саветаў апусціліся ў Маршфілдзе.

Гэты пералёт навін быў сказаць аб многім. Прыяпелі і ворагі СССР ведалі аб бяспрыкладным пералёце Чкалава, Байдукова і Белякова праз крышу свету ў Паўночную Амерыку.

Пералёт тт. Громава, Юмашова і Даніліна быў рэкордным. Гэта — рэкорд далінасці беспасадачнага палёту па прамоі.

Гэта — рэкорд смеласці, вытрымкі, настойлівасці і майстэрства выдатных савецкіх людзей. Гэта — сусветны рэкорд.

Змагаючыся за рэкорд далінасці палёту па прамоі па Сталінскаму маршруту праз Паўночны полюс, большэвікі пасунулі чалавечую культуру яшчэ на адзін крок.

Канчаткова заваяван Паўночны полюс. Сусветная думка навор'я стаза даступнай чалавечу кропкай зямнага шара. Усе больш чалавек прыбліжаецца да разгадкі таемніц прыроды.

Прырода з сілы таліччай і, здавалася, непераможнай, робіцца крынічай і мацію багатым чалавечам. І ў гэтай барацьбе за цудоўныя і гіганцкія ператварэнні сталінскім пітомцам — савецкім лётчыкам належыць выдатная роля.

Самалётбудавальніцтва развілася парэальна вельмі хутка. І ўпершыню ў шырочкіх масавых размерах чалавечыя ўмалы самалёт, які прыладу страгнага зліпчэння людзей, які прыладу смерці і ваіны.

У руках большэвікоў ён стаў прыладай найважнейшага прагрэса чалавечства. І гэта відаць, перш за ўсё, на прыкладзе гераічнага беспасадачнага пералёту.

Пры капіталізме машына — прылада эксплуатацыі, рабства і прыгнечання, прылада пакуту для рабочых і сялян, прылада голаду, беспарадка, жабранаства. Пры сацыялізме машына — крыніца багаты, шчасця, свабоды і прагрэса.

Вызваленая прадукцыя нашай сілы раскрывае сабе перад чалавечам, адлюстраваным у незлічэннай багаты. Такі закон двух сістэм — капіталістычнай і сацыялістычнай, раскрыты Марксам у яго «Капітал», выдатны і непералічаны праца.

І гэты закон павяржанага жыцця ітэорыяна. Завершаны тт. Громавым, Юмашовым і Даніліным пералёт Масква—Паўночны полюс—Маршфілд — новае пацверджанне яму.

Пералёт, як у кропкі вады, адлюстраваным сутнасць і шчырыя душы двух сістэм — капіталістычнай і сацыялістычнай. Вось чаму прыяпелі сацыялізму і ворагі яго з неастановай увагай сачылі за пералётам.

Уся Краіна Саветаў у дні пералёту была ахвопена адзіным парывам, адзінай думкаю. Лаванічыя паветравацілі за самалётам.

чыталіся працоўнымі СССР і прыхільнікамі сацыялізму ўсяго свету як самы захапляючы раман. Па кароткіх разках працоўныя прабавалі разгалаць, высветліць, як жыць, як ачуваюць сабе бяскожна дарогі слаўныя і бяспрыкладныя сынаў магутнай радзімы. А калі пералёт быў завершан, адзіны прыўтэсця, радасці, узяцкасці краіне, даўшай найвышэйшае жыццё, натхніцельна ваякіх перамог сацыялізму, генаўнаму праваліру прыгнечаных усяго свету таварышу Сталіну, выдатным людзям нашай краіны, гордым сталінскім сокалам — аханіў усе савецкі народ.

Рукаляскаючы пераможцам, патрыёт краіны сацыялізму, усе працоўныя СССР, услад за кіраўнікамі партыі і ўрада, з пачуццём узяцкасці заўважылі:

«Віншум з бліскучым заярэннем пералёту Масква—Паўночны полюс—Злучаныя штаты Амерыкі і ўстанавленнем новага сусветнага рэкорда далінасці палёту па прамоі.

Захоплены вашым гераізмам і майстэрствам, праўленымым пры дасягненні новай перамогі савецкай авіяцыі.

Працоўныя Савецкага Саюза ганарацца вашым поспехам.

Абімаем нас і паціскаем вашы рукі». Працоўныя СССР ішчыра рады поспеху людзей, якія прынеслі ў другі свет славу нашай радзімы.

Героі — горды сталінскія сокалы тт. Громаў, Юмашоў і Данілін зняўшыся на радзіму. Заўтра яны ступіць на савецкую зямлю. Беларускі народ першым з сямі народаў шматнацыянальнага брацкага Саюза рэспублік сустрае выдатных сыноў сваіх. З велізарнай радасцю раскэрые ён свае аб'япі сталінскім пітомцам, тым, хто славіць радзіму, мацце баявую магутнасць сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

Беларускі народ пры дапамозе ЦК ВКП(б) і вялікага Сталіна раскэрыў і разграміў подму банду польскіх шпіёнаў, пралезшых на кіруючыя пасты і пасады, і прабаваліх адрываць Савецкую Беларусь ад СССР і адзіць яе пад пратэктарат польскіх памешчыкаў і капіталістаў.

Гнусныя мараўні, ненавідныя беларускі народ і навоўшчыя велізарныя страты гаспадары Беларусі, прабавалі адрываць беларускі народ ад сваёй маці— СССР, кінуць працоўных у экстазацыі. Главары банды злоўлены. Народ Савецкай Беларусі выкарыстае ахвоце мараўні і ліквідуе вынікі іх шкідлівага, ачышчаючы харогу к камунізму, на які расставілі свае рагаткі гнусныя бандыты. Веліка і бязмерна радасць перамогі народу над зорамі. Веліка і бязмерна радасць, аханіўшай народ у сувязі з той увагай і клопатамі, якія аказваюць беларускаму народу вялікі друг і настаўнік працоўных Беларусі таварыш Сталін. І гэты вялікую радасць, магутны партыі, волю да барацьбы, радасць свабоды і шчаслівага жыцця беларускі народ перадае сваім дарогім гасям — сталінскім пітомцам, гордым сокалам краіны сацыялізму.

Добры дзень, дарогі гасці! Добры дзень вялікія сынаў непераможнага Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік!

Герой Савецкага Саюза — паліотнік М. М. ГРОМАУ. Другі пілот — майр А. Б. ЮМАШОУ. Штурман — ваенінжынер 3-га ранга С. А. ДАНИЛІН.

БЕЛАРУСКІ НАРОД ВІТАЕ ГОРДЫХ СОКАЛАУ КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА

БУДЗЕМ ТАКІМ-Ж АДАВЖНЫМІ

З выключнай увагай мы сачылі за кожнай тэлеграмай, якая ішла з борта самалёта, калі магутны і чырвонакрылы «АНТ-25» з адважнай тройкай гордых сокалаў нашай краіны знаходзіўся ў палёце, праносачы на сваіх крылах гонар і славу сацыялістычнай радзімы. Нашай радасці не было межаў, калі дачеліся мы аб паспяхоўным завяршэнні бяспрыкладнага рэкорднага пералёту. Разам з усімі працоўнымі сваёй краіны мы ганарымся кіраўнімі выказаным сталінскімі эпохі, які зняўшыся Герой Савецкага Саюза Громаў і таварышы Юмашоў і Данілін. Іх слава ёсьць слава нашай радзімы.

Зараз, рыхтуючыся вельмі і радасна сустраць адважную тройку ў сталіца БССР — Менску, мы даём слова: будзем авалодваць лётнай справай так, каб быць такімі смелымі і адважнымі як Громаў, Юмашоў і Данілін.

Вучыліты групы матарнага лятання Менскага аэракружа імя Маладцова, МІСЯ-ЛОУСНАЯ.

НЯХАЙ ЖЫВУЦЬ СОВЕЦКІЯ ЛЕТЧЫКІ

(Рэзалюцыя мітынга рабочых фі-кі «Комунарка»).

Сабраўшыся на мітынг, прысвечаны звароту адважных савецкіх лётчыкаў Громава, Юмашова і Даніліна на сваю радзіму, мы, рабочыя і работніцы мяска-шакарнага цэха фабрыкі «Комунарка» (Менск), а натхненнем і радасцю вітаем мужных сокалаў сацыялістычнай радзімы.

У нашай слаўнай магутнай краіне голны працоўны алан справе Леніна—Сталіна, папуючы на любым участку, робіць вялікую справу. Лётчыкі ў паветры, чырвонафлотцы на марах і акіянах, рабочыя і работніцы ля станкоў на вытворчасці калгаснікі на сацыялістычных палях — усе савецкі народ творыць адну і тую-ж справу пабудовы камуністычнага грамадства.

Натхненныя алгавай і мужнасцю слаўных паліотных лётчыкаў, мы, рабочыя і

ІХ ГЕРОЙСТВА НАТХНЯЕ ЁСІХ КАЛГАСНІКАУ

Мы, калгаснікі сельскагаспадарчай «Ларвоны аэраўнік» (Менск раён), горача вітаем слаўных герояў-лётчыкаў, уладальнікаў беспасадачнага пералёту СССР — Паўночнай Амерыка праз Паўночны полюс, тт. Громава, Юмашова і Даніліна ў дзень іх звароту на родную савецкую зямлю. Мы вітаем бяспрыкладных герояў з новым сусветным рэкордам далінасці палёту па прамоі.

Тавіх рэкордаў могуць дабіцца толькі нашы савецкія лётчыкі, выстаўленыя камуністычнай партыяй і вялікім праўдыром і настаўнікам таварышам Сталіным.

Геройства таварышаў Громава, Даніліна і Юмашова яшчэ больш натхняе ўсіх нас, калгаснікаў, на барацьбу за выкананне лоўнга любімага і роднага бацькі нашага таварыша Сталіна — зрабіць усе калгасны большэвіцкі, а калгаснікаў зможнымі. На нашаму прыкладу мы будзем прававаць на сацыялістычных палях.

Натхненны пастаювай ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Беларускай рэспублікі, калгаснікі нашага калгаса з пазасяроднай энергіяй змагаюцца за паспяхоўнае завяршэнне сельскагаспадарча года — года багатага ўраджаю.

Слава нашым мужчым героям-лётчыкам таварышам Громаву, Юмашову і Даніліну! Слава партыі Леніна-Сталіна, слава любімаму праўдыру таварышу Сталіну, які выступаў такім мужчым крылатых сокалаў нашай радзімы.

Калгаснікі: БЯРЗОБІК, АМБРАЖЫЙ, МІШУТОВІЧ, МУХЛА, МУХА.

НОВАЯ НЕПЕРАЎЗЫЙДЗЕНАЯ ПЕРАМОГА

З якой выключнай зацікаўленасцю, з якім гарачым захапленнем сачыў кожны прапуючы за гераічным пералётам Громава, Юмашова і Даніліна. Прапагандаст другога цэха менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік» т. С. Меркін расказаў:

— У дні пералёту, калі я прыходзіў на работу, рабочыя першым чынам зпытвалі пра апошнія навіны аб пералёце. Божадз радэаграма, пачутая па радыё або прагнечаная ў газеце, выклікала ўзрадаванне гутаркі. Рабочыя радаваліся за кожную новую соню кілометраў, зробленых адважнымі лётчыкамі. Разам з усеі краінай, мы тут, на фабрыцы, псыхавалі заканчэнне гэтага набачанага пералёту адзначалі гітаральна, як урачыстач, як новую непераўзыйдзеную перамогу нашай радзімы.

Веста пра чакаемы прыезд Громава, Юмашова і Даніліна праз Негаралае і Менск ішча за некалькі дзён была вядома рабочым фабрыкі. Вацьпш гераў, шчыра і горача вітаць іх — жадаючы ўсіх рабочых.

— Я не так даўно сдухала расказ Героя Савецкага Саюза т. Спірына пра за-

вабву Паўночнага полюса, — кажа стаханаўка — комсамолка Люба Вайнштэйн, — кожнае слова гэтага расказа я дала і неперадавальнай цікавасцю. Я ўважліва сачыла па газеце за аб'яўчэнным пералётам, ішча больш праславіўшымі нашу вялікую краіну. Дома мы абіраілі казелькіўна і прычтывалі кожнае наведанне пра пералёт Громава, Юмашова і Даніліна. Будзе вялікай незабывамай радасцю для мяне, калі я змагу ў ліку стаханаўцаў прадырмстваў зтаць Герояў тут, у сталіцы БССР.

У гутарках, у выказаннях рабочыя фабрыкі ганарацца слаўнымі сынамі вялікага народу, захаляючы іх бяспрыкладнай адвагай. Думкі сваіх таварышоў на работе выказвае стаханаўка другога цэха т. Н. І. Сеньнікіна:

— Пералёт Громава, Юмашова і Даніліна, як і іншыя гераічныя пералёты савецкіх лётчыкаў у гэтым годзе, не толькі выклікаў пачуццё захаплення, але акрыліў нас жадаючы на сваёй радзіме быць падобнымі на іх. Мы горача вітаем Герояў на Беларускай зямлі, як дарогіх братоў, як лепшых людзей нашай радзімы.

Т. ХАДКЕВІЧ.

АД УРАДАВАЙ КАМІСІІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ПЕРАЛЁТАУ МАСКВА—ПАУНОЧНАА АМЕРЫКА

21 жніўня амерыканскі лётчык Матэры зрабіў першы спробы вылет на попутні самалёта «Н-209». Згодна аргымантам ад яго паветраваці, ён лятаў з Фербэнка па 148 мэрдыянах да берага і далай над Ледавымі аяняма да 75 мэрдыянаў шыраты, адкуль вярнуўся па 150 мэрдыянаў і аб'сцедваў узор'яжжа да мыса Бароу (мэрыдыян 157). На гэтым участку пічога не выяўлена.

Самалёт «СССР І-2» з экзептычным Вікінаса прыляцеў у Форт Сміт (у захад-

най Канадзе, на шыраце 60 градусаў). Лётчык тав. Граныніскі на самалёце «Н-207» пералёцеў з Духінікі ў пасёлак Крысты на р. Пасіце.

Спробы па лётцы маскоўскага атрада экзептычных тав. Шавелева не адыбілі з-за непагоды.

Летакол «Красін» знаходзіцца ў дрэйфе за 8 міль на поўнач ад мыса Бароу. Ледавыя ўмовы пакуль не дазваляюць пад'езду да берага і выгузіць гаручае ад самалёта тав. Задкова.

(БЕЛТА).

ЖЫВІЦЕ НА РАДАСЦЬ ЧАЛАВЕЦТВА

Большэвіцкімі магутнымі крыжамі Громаў, Юмашоў, Данілін заваявалі бліскучую перамогу. Стройкай сталінскай лійны вы злучылі для мірнага сужыцця вялікі Савецкі Саюз з вялікай Амерыкай.

Гэта — свята міру. Перамога ўсяго чалавечства. Прывет вам, Героі!

Вы наша слава, наша гордасць, наша радасць. Савецкая Беларусь сустракае вас, заваявальнікаў ледваўх нецудоўных абшараў, як найлепшых родных сыноў.

Жыцьце на радасць усеі лепшай часткі чалавечства. Знаходзьце найкарапейшы і лепшы шлях для злучэння народаў і зямляў у мірным сужыці.

Няхай жыве вялікая партыя Леніна—Сталіна, якая выхоўвае тысячы такіх герояў.

Няхай жыве вялікі творці шчасця на зямлі таварыш Сталін!

З. БЯДУЛА.

ЗВАРОТ НА РАДЗІМУ

Асабліва сцяж свайго пералёту, аб тых труднаспях, якія зкіпаж навін быў перамагчы, аб рабоце над усканаленнем самалёта, на якім быў зроблен іх транспартажны пералёт, аб барацьбе з пылюхамі ў лароце і т. д. Громаў падкрэсліў высокую якасць матэрыяльнай часткі самалёта і пачаўся з пачуццём законнай гордасці за сваю радзіму, за Савецкі Саюз, за савецкую авіяцыю.

«Мы наставілі сабе мэтай пабіць іонаваўшы раней сусветны рэкорд далінасці палёту па прамоі, сказаў Громаў. Рэкорд гэты ўстанавіў і ён належыць не нам, а ўсяму Савецкаму Саюзу. Рэкорд і не мог не быць ўстаўлен, бо падрыхтоўка да палёту праходзіла пры бліжэйшым уздзеі і кіраўніцтве вялікага Сталіна».

Аб бездумнай рабоце ўсеі апаратуры самалёта таварыш Юмашоў.

Данілін адзначыў выключнае месца, якое заваявала авіяцыя Савецкага Саюза пад генаўнаым кіраўніцтвам таварыша Сталіна. «Некаторыя амерыканскія лётчыкі, сказаў Данілін, на ізе глядзяць з вядомым падабастраем. Не толькі мы самі, але і гэтыя лётчыкі ачуваюць, што за намі — уся краіна. У выкладку якога-небудзь нашчасія ўвесь Савецкі Саюз падляўс-б на дапамогу нашаму акіпажу.

Мы рады і горды, што 23 жніўня мы сустранемся з працоўнымі Савецкага Саюза пасля паспяховага завяршэння нашага рэйда і, што, нас чакае вялікае пласце рапартаваць асабіста таварышу Сталіну аб выкананні стэаўшай перад намі задачы». Сабраўшыся аправідлі прывітальную тэлеграму таварышу Сталіну.

УЗНАГАРОДЖАННЕ ОРДЗНАМІ ТТ. УЛЬРЫХА В. В., МАТУЛЕВІЧА І. О., НІКІТЧАННА І. Т. І ІНШЫХ

За паспяхоўную работу па ўмацаванню рэвалюцыянай аэонасіцы і ахоце ітэрасаў дзяржавы Цэнтральны Выкаўчачы Камітэт СССР паставіў ўзнагараліць ОРДЗНАМІ ЛЕНІНА:

1. Старшыню Ваеннай Калегіі Вярхоўнага суда СССР — армяваенорыста Ульрыха Васілія Васіліявіча.

3. Намесніка старшыні Ваеннай Калегіі Вярхоўнага суда СССР — лываваенорыста Нікітчанна Іону Тімафеевіча.

4. Члена Ваеннай Калегіі Вярхоўнага суда СССР — лываваенорыста Рычкова Нікалая Міхайлавіча.

ОРДЗНАМ «НРАСНАЯ ЗВЕЗДА» ўзнагароджаны пачч чалавек.

ОРДЗНАМ «ЗНАК ПОЧЕТА» ўзнагароджаны два чалавекі.

АРГАНІЗАВАЦЬ ДАПАМОГУ АДСТАЮЧЫМ КАЛГАСАМ

(Агляд пісем калгаснікаў)

Перадвыя калгасы БССР з поспехам завяршылі ўборку каласавых, праводзяць абмалот, пастаўкі збожжа дзяржаве і выдало бязлітасна званцы хлеба на прападу. Шырокі масы калгаснікаў, патхіяныя клопаты і дапамогі камуністычнай партыі, савецкай улады і асабіста правяду народна таварыства Сталіна, па-большому ліквідуюць вынікі шкодніцтва, умцоўваюць калгасы лад, будуць сабе замужнае жыццё.

Анак шкодніцтва ў раёне калгасаў лічы паўнасна не ліквідавана і дае сабе адчуваць у ходзе ўборкі ўраджаю. Аб гэтым сведчаць сігналы з адстаючых калгасаў, дзе ўборка незапушчана зацягнута, многа хлеба астаецца няўбораным на полі, калгаснікі перышчэ вылікі страты.

Барыца са стратамі ўраджаю не праводзіцца ў многіх калгасах Аршанскага раёна. Калгаснікі Я. Пышчынаў піша, што ў Якаўлевічым сельсавеце ў адстаючых калгасах на полі губляюцца дзесяткі пудоў збожжа. У калгасе імя Молатава 10 гектараў пшаніцы жата зусім недарэчна. Наста жніўні палова каласавы астаецца на зямлі. Пасевы на вуглах поля, якія не захаваны жніўняй, асталіся неабмаленымі. Жніўні тут працягваюць без зярна-ўважлівасці. Жніўні пачыста. У гэтым-жа калгасе 28 гектараў ільну стаіць на полі ў спячых назавенні і неабмалочаным. Галоўкі ад соцыя трэскаюцца і ільняныя асыпаюцца.

Та-ж малянок наглядзецца ў калгасе імя Сталіна, імя Леніна і «Саваніш», Якаўлевічскага сельсавета, дзе абр каласовы не арганізаваны. Накрыты каласамі палі калгас імя Кірава, Пуцянскага сельсавета. І тут жніўні працягваюць без зярна-ўважлівасці. Прадзёны гэтых калгасаў, які і сельскія саветы, азімчына адопсця да сацыялістычнага ўраджаю, які не арганізаваны высокакачэснай ўборкі ўраджаю, не закрылі шкодніцтва, якое мае месца ў асобных калгасах.

У Застаўскім раёне, як паведаваў тав. Барышын, непушчана зацягнута ўборка ільну. Так, у калгасе «УІ з'езд» ажно не выработана 11 гектараў ільну, які даўно перасяў і асыпаецца. У калгасе імя Розы Люксембург выработаны лён на плошчы ў 24 гектары не званцы з поля. Значыцца адносіцца да ільну ў калгасе «ХІІІ гадына Навасіўкі». Сямка-Іа-рэваскага сельсавета, дзе асыпаецца лён на плошчы ў 16 гектараў. Аб дрыным захаванні ільну ў Круглянскім раёне піша калгаснік Салаўёў. У кал-

НЕ КЛАПОЦЯЦА АБ ІЛЬНЕ

Сёння на калгасных палях Сопенскага раёна добры ўраджай ільну. У многіх калгасах, дзе ўжо закончыла перабольшне і збо абмалот, ільняныя, пагаварваюць аб нежадзёце селішчы.

— Ільну многа, а селішчы пахадзючых мала, — гавораць кіраўнікі калгасаў.

Пры дастатковым старанні праўленні калгасаў, наменікаў па ільну і званцы ў любым калгасе добрых селішчы можна знайсці колькі хочаце. Вядо ў тым, што асобныя праўленні калгасаў асабілі ўвагу да ільну.

У раёне не мала калгасаў, якія ільну не пачынаюць перабліць. У калгасе «Новы піль», Машчонскага сельсавета, не выработана 20 гектараў. Старанія тав. калгаса Гарнак на час ўборачнай неўвагі пахадзіць, а тым часам лён перапянае на корні, галоўкі трэскаюцца, сямка асыпаецца. Калгас перышчэ вылікі страты.

З прычыны паслаблення клопатаў аб ільне б'е факты змяншэння селекцыйнага ільну з прэстам. У калгасе «Чырвоная зорка», Пуцянскага сельсавета, калгасніца Марфа Царыкава барэ прэсту лён, які яна сямка на сваім гародзе, і ясе на калгаснае поле, дзе лён селекцый-

ПА СЛЯДАХ НЕПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Трэт прыгарадных садо-гародніх і мачочных соўгасаў паведавае, што факты, узаконны ў пісьме «Шкодніцтва ў соўгасе «Сільчыхі», Кіраўскага раёна пры праверцы на месцы неперадзілі паўнасна. Аграном Врэдзіхін за шкодніцтва знят з

КУРСАНТЫ

У густым лесе яшчэ плавае зямля, і голыя вяршыні прыгожых тоніх хвой і маладых бароз заліпаюцца ў ружовым святле зяры. Падна, шырокімі кругамі раздзіпацца па лесе голас ражка, гэта гарніст іграе зару. Сігналныя гукі тоную даўка за возерам, у туманінам дзе.

Калі б'ецца палатка піка і пуста. Толькі ільняныя не сціць — аберагае мошны, зарывы сон лагера. Зара на ўсходзе разгарэцца, залівае край неба, і зусім нечэкана дрві праменні сонца рассыпаюцца між камб'ю, прабіваюцца праз густую лістоў дэў.

Гарніст іграе па д'ём. У момант ажывае лагера. З палатка выбагаюць курсанты. Строчыцца на фіззаруку. Яны ў адных трусках, загараюцца, мускулістыя.

Жыць лагера ідзе чотка і размерана, як вывераны галізіны. За кароткі час курсанты паспаваюць паснедаць, наведзі парадка ў палатках і на лінейках. Усюды паспаваюць дарожкі свежым жоўтым паском. Нізе ні сміячкі, навакол свежая зеляніна, кветкі.

А з прыроднай лінейкі ўжо паснеда голас дывабінага: — Прыступіць да самападрыхтоўкі! Атрымаць — сярва складаная і на-з'яўка. Камандзір-артылерыст павінен добра ведаць матэматыку, фізіку, талграфію і гукарствую, тэорыю артэрыялі і тавтукую. — Іні ні мала чаго ішчэ? Техніка артэрылі называюць складанай, гэта не толькі магучыя гарматы і гаўбіцы, але і тонкія хітрыя прыборы, якія любяць дакладнасць. Звычайных вучэбных годнін нехане, каб усё гэта выву-

НЯЎХІЛЬНА І ДАКЛАДНА АЖЫЦЦЯВІЦЬ ГІСТАРЫЧНУЮ ПАСТАНОВУ СНК СССР І ЦК ВКП(б) СКАЖАЮЦЬ ПАСТАНОВУ ПАРТЫІ І ўРАДА

Крупскаму раёну згодна пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) было вызначана 300 гектараў зямлі для звароту на тым калгасным гаспадаркам, у якіх па-шкодніцку былі абразаны сядзібы. У пастанове СНК СССР і ЦК ВКП(б) ясна сказана, што 32 тыс. гектараў незаконна абразанай пашоўкіны ў калгаснікаў БССР пры-сідзібы зямель і залічаных у агульна-калгасныя фонды павінны быць зваротны ім. Усе астатнія калгасныя гаспадаркі, якія зусім не мелі сядзіб ні мінімальнай іх нормы, павінны быць назавены сядзі-бамі згодна пастановы Нарказема СССР і сельска гаспадарчага адзела ЦК ВКП(б) аб парадку правядзення статута сельскагаспадарчай армелі па Беларускай ССР.

Кіруючыя работнікі раёна зразумелі гэта зусім інакш і склалі пастанову партыі і ўрада. Па 11 сельсаведах раёна 504 гаспадаркам былі дарэзаны прысідзібыны ўчасткі да мінімальнай нормы з фонда зямлі, вызначанага для звароту калгасным дварам, у якіх незаконна былі абразаны пры-сідзібыны ўчасткі.

Разам з тым значнай колькасці калгас-ных гаспадарак раёна, у якіх шкоднікі не-законна абразалі сядзібы, ім гэта зямля не была зваротна. Так ва ўсіх калгасні-каў армелі «Праўда», Ігрушчэскага сель-савета, у 1934 годзе па-шкодніцку былі аб-разаны па 0,20 гектара ад кожнага кал-гаснага двара сядзібы. Сядзібы ў калгасні-

ЗАМЕСТ НАДЗЯЛЕННЯ—АБРАЗАЮЦЬ СЯДЗІБЫ КАЛГАСНІКАЎ

Кіраўнікі Чашніцкага раёна да гэтага часу ўпарта не жадаюць правільна зра-зучыць гістарычную пастанову партыі і ўрада. Таму невыпадкова ў раёне грубія парушэнні гэтай пастановы.

У Чароўскім сельсавеце ўваўважаліся райком партыі і райвыканком т. Рана-віч замест таго, каб зваротны калгаснікам па-шкодніцку абразаны іх прысідзібыны ўчасткі, пачаў устанавляць свае нормы ў дарэзны сядзібы. 12 гаспадаркам армелі «Чырвоны пахар», якія да калгаса мелі сядзібы ад 0,45 да 0,50 гектара, зараз сядзібы нарэзаны толькі па 0,30—0,35 гектара.

У Сігчыцкім сельсавеце ёсьць выпадкі прамога шкодніцтва. Калгаснікам абразуюць незаконна сядзібы. Так, у калгасе «Бела-руч'я» ў двух калгаснікаў, якія мелі пры-сідзібыны ўчасткі ў размеры 0,45 гектара, абразалі і пачынулі ім па 0,35 гектара.

Зямлі ліквідуемых соўгасаў «Абрубі-

ШКОДНЫЯ НАСТРОІ

Кіраўнікі ліквідуемых соўгасаў Перахоў-скага раёна дэмабілізаваліся і пачылі на самапільні закончэнне сельскагаспадарчых работ. У соўгасе «Івакі», «Пракопаў» і на колавазце № 90 ажно не скончана ўборка аўса, які ляжыць на полі ў пра-сочку, а частова стаіць у бабах. У гэ-тых соўгасе велікі дрына праходзіць малашы. Прастаўляюць трактары, хопіць і дастатковай колькасці гаручае і змазаных матэрыялаў.

РК КП(б) і райвыканком не прымаюць ніякіх мер, каб прымушлі дэмабілізаван-ныя кіраўнікі ліквідуемых соўгасаў дэбарэагнаса закончыць усе сельскагас-падарчыя работы.

СЯДЗІБЫ АДВОДЗЯЦЬ У ДВУХ-ТРОХ УЧАСТКАХ

У Вагомскім раёне наглядзецца фак-ты, казі сядзібы калгаснікам адводзіцца ў двух-трох участках, што груба скажае пастанову партыі і ўрада. Такі адвод сядзі-бы меў месца ў Халмоўскім сельсавеце на пасёку Рэм. Райземадзел і кіруючыя раённыя арганізацыі праверкай адрозны прысідзібыных участкаў не займаюцца.

Ва многіх калгасах раёна, асабліва ў калгасе Меліцкага і Іванскага сельсаве-таў, зусім сцігнута растульчачыя работы сярэд калгаснікаў і аднаасобніцаў аб якіх ільбохта, дазыхных партыі і ўрадам калгаснаму сільству БССР. Інструктар райкома партыі Шведц'яў бязлітасна.

Па раёну велікі дрына праходзіць растульчачы калгаснікам і аднаасобні-кам гістарычнай пастановы партыі і ўра-да ад дапаможа калгаснаму сільству БССР. Ёсьць калгасны «Чырвоная Зорка», Грабоўскага сельсавета, дзе пастанову нават ажно не чыталі калгаснікам. Не растульчачы як след пастанова і калгас-нікам калгасу Пракопаўскага сельсавета «Вола» і «Асвечыні». Адустаніць усякай палітыка-выхавачай работы ў гэтых кал-гасе сядзібыныя парогам і іх намагаюцца падабраць працоўную дысцыпліну.

М. БАШЛАКОЎ.

Параніць ільну перамажон-ныя чырвонаармейскія палкі, іх ніхто і нішто не можа стрываць. А батарыя ка-мандзіра Тэрмана палівае агнём месца скапанна варажэй пяхоты.

Гэта велікі прымяне адуचनाе савецка-ка партыі — артылерыста: ведаць, што твая гармата, твая батарыя могуць заўсёды нанесці п'які ўдар ворагу. І курсант Тэрман радасна ўсімхаецца.

Так яго і бузье. Недару курсанты з вялікай упартасцю вывучаюць складаную артылерыйскую навуку.

Дзень курсанта ўвесь, да апошняй мі-нуты, запоўнен баявой і палітычнай ву-чобай. Увечары адрыста і басавіта ра-жок гарніста разнасіцца па га: работні зьезд, закончаны. І ўсё ад гэтым заліваец-ца аухаваты гармонік. Над валеб'юльмі сесткі ўзліцелі мячы.

Курсанты чытаюць публіцыстыку, спе-цыяльныя артылерыйскія кнігі, мастацкую літаратуру. Тэрман зачытае другую кніжку «Цусімы» і многа гаворыць пра мор-скую артылерыю і пра вядульчых артыле-рыстаў царскага флота. Ворагаў не рас-стаецца з тонікам вернаў Фета. У вялікай патане Сталіна: курсант Рысавен чытае «Пермскі манастыр», Юмрач — «Ю-любы».

Курсанты адпачываюць. У клубе сабраўся харавы гурток. Шы-рокі, як моговадная рака, магучы на-леў пошчакам разнасіцца на хваёвым лесе: — Ужо суровы бровы мы насутым. Вейн в'яг захочет нас сломат! Каб невесту родную мы любім. Бережем, как ласковую мат'... Н. ШВАНКОЎ.

Н-скі полк.

АГЛЯД ДРУКУ ГАЗЕТА У РОЛІ РЕГІСТРАТАРА

Значыцца слаба Тураўская раённая га-зета «Чырвоная Тураўшчына» (рэдактар Бікашоў) выдэ барыб'ю за выкананне пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) «Аб аказанні дапамогі калгаснаму сільству Беларускай ССР і аб ліквідацыі выні-каў шкодніцтва ў справе калгаснага ўпа-радкавання».

Прагледзеўшы старонкі газеты, стварен-ца ўражанне, што газета, па меншай ме-ры, ці не зразумела ўсёй палітычнай ва-жнасці гэтай пастановы, ці не хоча зразум-ець, што цэнтральнай задачай кожнай раёнай газеты з'яўляецца шырока, што-дзённая растульчачыя работа гэтага ра-шэння. Пункт за пунктам, раздзел за раз-дзелам гэтага важнейшага дакумента трэба даводзіць да сазнання кожнага калгасніка, кожнага аднаасобніка.

Паказваючы на старонках газеты, які гэты сталінскі дакумент, які прыб'е стотыя ра-дзі і надей Беларускаму сільству, выконваецца.

Газета не выдэ сярэд калгаснікаў і ад-наасобнікаў масава-растульчачыя работ-ны. Больш таго, яна патурае раёнаму кі-раўніцтву ў маруднаці правядзення ў жыццё гэтага важнейшага дакумента.

Так, напрыклад, у рэдакцыі ёсьць сігна-лы аб тым, што «па Арэранскаму сельсавету (стар-шыня Салпа), Дераўроўскаму (старшыня Ніпвіч) і Уваўважэння РВК Шапі-ра і Скалауб марудзюць з назавення калгаснікаў прысідзібыны зямлі».

На гэты сігнал газета адважылася на-пісаць, і то... з пастановы райкома. (Наўваўна бачыцца пакрыўдзіць раёнае кіраўніцтва). Ёсьць што газета піша:

«Райком партыі не можа прыцьне та-кого становішча, што асобныя камуні-сты ігнаруюць такую важную пастано-ву... І да тых камуністаў будучы пры-тычы сямія рапучыя мери».

Газета, як бачыце, не адважылася нават сказаць аб тым, што гэтае кабінетнае ра-шэнне райкома з'яўляецца па меншай ме-ры бюракратычным і што яго не дапама-гае справе, а наадварот, тармозіць яе.

Газета не папрывіла райком, не сваза-ла аб тым, які трэба выконваць гэту ва-жнейшую пастанову.

КОЖНЫ ПРАЦОЎНЫ ПАВІНЕН ВЕДАЦЬ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН

(Агляд пісем)

З моманту апублікавання ў друку «Па-лажэння аб выбарах у Вархоўны Совет СССР» прайшоў ўжо нямаза часу. Аднак у многіх месцах, асабліва ў вёсках, новы выбарчы закон да сазнання працоўных мас ішчэ не дэведзён. Дырэктыва партыі і ўрада аб большвэйкім разгортванні сярэд рабочых, сялян і іштэлігенцы шырокай прапаганда-агітацыйнай работы на вывучэнню новага выбарчага закона партыі і савецкімі арганізмаі выконваецца зусім недаўважліва.

Аб гэтым у рэдакцыі «Звязды» пішучы самі працоўныя. Так, селькор Захарыч з Ветрынскага раёна ў сваім пісьме піша аб тым, што ў большасці калгасаў раёна глы-бокае вывучэнне палажэння аб выбарах не арганізавана. Райком партыі і райвы-канком абмежаваліся толькі беглым ад-нагляданнем калгаснікаў з новым выбарчым законам на сходах.

Гэту бяздзейнасць і палітычную бязлі-таснасць раёнага кіраўніцтва выкары-стоўваюць варажэй людзі. Асабліва агук-ваю на дзейнасць партыі. Апошнія ста-раніца растульчачы калгаснікам новы выбарчы закон па-свойму, па-варожаму, патрыхоўваючы гэтым самым тэбу для зрыву выбараў. У Ліцьвінаўскім сельсаве-це, напрыклад, масозы пош і бантысты на-столькі абнагелі, што праводзіць сваю агульсавецкую агітацыю зусім адрэцка на вачах прадаўніцкай сельсавета. А райком і райвыканком сцягю ў баку.

Вывучаюць масы калгаснікаў на бараб'ю з варажэй дзейнасцю паркоўнікаў.

З Чырвонапольскага раёна ў рэдакцыю прасла пісьмо селькор Мазілін. Ён піша, што ні ў адным калгасе Палужскага сель-савета гурткі па вывучэнню палажэння аб выбарах не арганізаваны. Расстульчачы новага выбарчага закона тут звялі за пра-вядзення кароткіх мітынгаў у брыгадах пасля апублікавання палажэння аб вы-барах. Прычым на гэтых мітынгах пры-сутнічалі даўка не ўсе калгаснікі.

Ці можна мірыцца з такім становішчам? Ні ў якім разе. Партыі і савецкія ор-ганізмы павінны ведаць, што азна з асп'ю-чых задач у правядзенні палітычна-маса-вай работы зараз з'яўляецца дазавенне новага выбарчага закона да сазнання працоўных горада і вёскі. Выбары не за-тараі. Да іх трэба рыхтавацца. Можны працоўны павінен глыбока ведаць новы выбарчы закон.

ФРАЛОЎ.

КАЛГАСНІКІ Вывучаюць НОВЫ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН

Калгаснікі Сенненскага раёна праў-ляюць вялікую зацікаўленасць да вывуч-эння Палажэння аб выбарах у Вархоўны Совет Саюза ССР. У калгасе «Чырвоная Сувязь», Немайлянскага сельсавета, б'юць вывучэнне палітычнае і вывучэння Па-лажэння аб выбарах у Вархоўны Совет. Калгаснікі задавалі многа пытанняў аб па-радку правядзення выбараў, на якія былі дазены вычарпальныя адказы.

І. В. СТАЛІН. Аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР. Доклад на Надзвычайным VIII Усеагульным з'ездзе Саветаў.

І. В. СТАЛІН. Гутарка са старш-нёй амерыканскага газетніка аб'яднання «Скріпс-Говард Н'юспейперс» п. Рой Го-вардм.

Канстытуцыя (Асноўны Закон) Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

В. М. МОЛАТАЎ. Канстытуцыя сацыя-лізму. Прамова на Надзвычайным VIII Усеагульным з'ездзе Саветаў.

А. А. ЖДАНАЎ. Палітхоўна партый-ны арванізацыя да выбараў у Вархоўны Совет СССР па новай выбарчай сістэме і адважэння партыі на палітычна-ра-тульчачыя работы. Доклад на Пленуме ЦК ВКП(б) 26 лістапада 1937 г.

Я. А. ЯКАЎЛЕЎ. Аб праекце «Пала-жэння аб выбарах у Вархоўны Совет СССР». Доклад на 4-й сесіі ЦК СССР VII склікання 7 ліпеня 1937 года.

П. П. ЛЮБЧІННА. Прамова на 4-й се-сіі ЦК СССР VII склікання («Правда» № 187 ад 9 ліпеня 1937 г.).

А. Я. ВЫШЫНСКІ. Прамова на 4-й се-сіі ЦК СССР VII склікання («Правда» № 186 ад 8 ліпеня 1937 г.).

«Выбарчы закон у час і ў іх» («Прав-да» № 187 ад 9 ліпеня 1937 г.).

«Новы выбарчы закон — у маскі!» («Прав-да» № 189 ад 10 ліпеня 1937 г.).

«Савецкую жанчыну — на кіруючы ра-боту ў саветах!» («Правда» № 189 ад 11 ліпеня 1937 г.).

«Выбарчая сістэма сацыялістычнай дзяр-жавы» («Большвік» № 13 за 1937 г.).

ЖАНЧАТКОВА АЧЫСЦІЦЬ НАРКОМАСВЕТЫ АД ВОРАГАЎ

Праз некалькі дзён пачынаецца навучальны год. З 22 жніўня пачнуць сваю работу рэальныя настаўніцкія наравы. Здавалася б, што кожная школа павінна ўжо ведаць сваіх настаўнікаў, мець навучальны план, праграмы, падручнікі. Школа павінна загадаць размеркаваць работу сярод настаўнікаў, склаці план работы. Але на справе малюнак асудзілі ўсё.

Да гэтага часу ні адна школа не мае навучальнага плана. Хоць і чулі, што план, у параўнанні з мінулым годам, значна зменены. Але новы навучальны план да гэтага часу марнуецца ў бюракратычных перах Наркомасветы. Адсутнасць жа гэтага плана закона першы настаўнік, бо ён не ведае, з чаго і як пачынаць работу ў школе. Няма не толькі новых праграм, але і нават паказанняў да старых праграм. Іма падручнікаў да асобных прадметаў: па беларускай мове, літаратуры, па рускай мове і літаратуры, па гісторыі, Наркомасветы, па-швейцарску прывалючы падрыхтоўку школ, нават не аказвае на запытанні, ці будзе праграмы, якія і калі будуць падручнікі, як распачаць работу ў школе.

Уяна па сутнасці школьніцкая работа праводзіцца па ўкамплектаванню школ педагогічнымі кадрамі. Да гэтага часу не толькі школы, але і районы не ведаюць, хто будзе працаваць у той або іншай школе. Па Слуцкім раёну патрабна новых настаўнікаў 96 чалавек, пакуль дастала 26. Больш будзе дастана настаўнікаў, у якіх школы, на якіх прадметы — дабціца ў Наркомасветы нелыга.

На працягу ўжо трох месяцаў сотні настаўнікаў штодзённа запіваюць кардыёны Наркомасветы. Дзямі, тыдзямі, а і больш яны чакаюць ардыёў, каб атрымаць прызначэнне на работу ў школу. Але бюракратычнае кола прываць назвычайна цяжка. Кожны настаўнік праходзіць, прыкладна, такі шлях: начальнік кіраўніцтва сярэдняй школы Браўноў, загадчык аддзела кадраў Севаст'янаў, яго памочнік, яго інспектар Філіпчык і, вярнуўшы, намеснік наркома Серафімаў... і зноў Браўноў і т. д.

Завялі і дакументы настаўнікаў і районы, які правяда, ў Наркомасветы «убяжваюцца». Настаўніца Шабунь падала дакументы аб пераводзе ў Гродскі раён на сямейнае становішчы. На працягу двух месяцаў яна дабіваецца адказу і не можа атрымаць, бо ў Наркомасветы дакументы не «прапалі». Тое-ж самае з дакументамі настаўніні Машковы, Кантар і інш.

Школы не ўкамплектаваны работнікамі, і ў той-жа час прызначэнне настаўнікаў робіцца так: выпускнік Рагачоўскага на-

стаўніцкага інстытута Аўдасевіч І. Ф. пасылаліца настаўнікам гісторыі ў Серафімаўскаю НОШ, у той час, як там патрэбен не гісторык, а настаўнік матэматыкі. Выпускнік гэтага-ж інстытута Клешчанка А. А. пасылаліца дырэктарам і настаўнікам гісторыі ў Сяржэцкую НОШ там, калі там ёсць дырэктар школы і патрэбен не гісторык, а настаўнік прыродазнаўства і хіміі. Выпускнік Барысаўскага педвузлічча Дудко І. Е. пасылаліца настаўнікам рускай мовы ў Стараўскаю НОШ, калі там патрэбен настаўнік гісторыі.

Ж праце на гэта намеснік наркома т. Серафімаў? Мы былі сведкай такога малюнка: Серафімаў убягаў у аддзел кадраў кіраўніцтва сярэдняй школы і ў прысутнасці наведвальніцкай крыжыцы на работніцкай апарата: «... вы, школьнік, вас трэба разгнаць». Шарахаюцца ў бакі настаўнікі ад грознага крыку намесніка наркома, хвалюцца работнікі Наркомасветы, а казатра... зноў сотні настаўнікаў у чарзе чакаюць прыёму і прызначэння. Або такі факт: па загаду Серафімава некаторыя настаўнікі пераводзіцца на работу ў другія раёны. Буць у Наркомасветы, сядзяць там некалькі дзён, а потым прывалюцца з запіскай тако-ж Серафімава: «Прашу ваша іменне — (сапраўды наркомаўскага граматнасці) — аб застануці т. Н. у Слуцкім раёне. В. Серафімаў».

Мы некалькі раз звярталіся да сакратара парткома Наркомасветы т. Васільевы і нават з афіцыйнай пісьмовай просьбай разгледзець на парткоме сістэму камплектавання школ педагогічнымі і прыняць адпаведныя меры. Але, як кажуць, гэта зава аталася «стагоме вопіюнае в пустыню». Дарэчы, аб рабоце самой Васільевы.

Слудкі района прасіць прыслать чатырох выхавальніц для работы ў дзіцячых садах. 1-га жніўня Васільева прыслала 4 выпускніц аршанскіх аднагодных дашкольных курсав, а 18 жніўня гэта-ж Васільева зноў прыслала 4 выпускніц та сама аршанскіх аднагодных дашкольных курсав. Адкуль такая шпандас? Беспастаўная раз'ездка работнікаў у Слуцк, а потым зноў у Менск, а далей у новы раён выкідаюць абурэнне.

Хот падрыхтоўкі школ да новага навучальнага года ясна сведчыць, што рука воора яшчэ дзейнічае ў апарате Наркомасветы. Нельга больш прыцьпі гэтых агіднейшых фактаў. Такое становішча ставіць навучальны год пад пагрозу зрыну.

Патрабна безадкладна, рашуча ачысціць Наркомасветы ад польскіх шпіёнаў і іх прысешнікаў.

Д. 3-н.

У Менску ў парку імя Горнага адкрыўся школьны базар. На здымку: Сіма Бруднер і Рына Каплан — вучаніцы 5 класа 30 школы — разглядаюць кніжкі, закупленыя на школьным базары.

ПАЗЫКА ўМАЦАВАННЯ АВАРОНЫ САЮЗА ССР РАД ГАРАДОУ І РАЁНАў ПЕРАВЫСІЛІ МАКСІМАЛЬНУЮ ПАДПІСКУ МІНУЛАГА ГОДА

Па 21 жніўня па даных кіраўніцтва аплчэска БССР па рэспублічным рэалізацыя пазыкі ўмацавання авароны Саюза ССР на 103.519 тыс. рублёў. Па гораду сума падпіскі дасягнула 86.132 тыс. рублёў, па вёсцы — 17.387 тыс. рублёў.

Па групе рабочых і служачых сума рэалізацыі перавысіла мінулагаднюю падпіску больш чым на 3 мільёны рублёў. Рад гарадоў і раёнаў БССР азначна перавысілі максімальную мінулагаднюю падпіску. Сярод іх — Менск, Гомель, Магілёў, Мазыр, Рагачоў, Орша і інш.

ХРОНІКА ПАЗЫКІ

ОРША
Па Аршанскаму раёну па 21 жніўня рэалізавана пазыка на 4.672 тыс. рублёў. Падпіска мінулага года азначна перавышана.

УЗДА
З вялікімі поспехамі праходзіць падпіска на пазыку ўмацавання авароны Саюза ССР па пагранічным Уздзенскаму раёну. На 21 жніўня сума падпіскі дасягнула 618 тыс. рублёў, перавысіўшы на 28 тыс. рублёў максімальную падпіску 1936 года.

МАГІЛЕЎ
Прапоўныя Магілеўшчыны жанструюць сёй гарачыя саветы патрыятычна актыўна

падпіскай на пазыку. На 21 жніўня па раёну рэалізавана пазыка на 5.622 тыс. рублёў — на 612 тыс. рублёў больш максімальнай сумы падпіскі мінулага года.

АСВЕЯ
Пагранічны Асвейскі раён паспяхова рэалізуе пазыку ўмацавання авароны Саюза ССР. На 21 жніўня рэалізавана пазыка на 226 тыс. рублёў. Максімальная сума падпіскі мінулага года перавышана.

ТАЛАЧЫН
На 142 тыс. рублёў перавышана максімальную падпіску на пазыку мінулага года ў Талачынскім раёне. На 21 жніўня пазыка ўмацавання авароны Саюза ССР рэалізавана на 905 тыс. рублёў.

ВЯЛІКАЯ АКТЫўНАСЦЬ

Калгаснікі сельгасарцелі «Шлях сацыялізма», Дельчыцкага сельсавета, Дельчыцкага раёна, поўнасьцю рэалізавалі па падпіску на пазыку ўмацавання авароны Саюза ССР. Яны ўнеслі 3.135 руб. неўлінымі грашмаў у аплата за набытыя аблігацыі.

Поўнасьцю рэалізавалі па пазыку таксама калгаснікі сельгасарцелі імя Варашылава і «Чырвоны бор», Грэбнёўскага

сельсавета. Калгаснікі калгаса «Новая Ніва» ўнеслі ў аплата на падпіску 1.250 руб., калгаса «Прагрэс» — 500 руб., «Актыўнасць» — 500 руб.

Свай актывнасцю ў падпіску на пазыку і на ўнісенні ўносаў прапоўныя пагранічна Дельчыцкага раёна жанструюць сваю блізкамоўную любовю да сацыялістычнай радзімы, свой гарачы саветы патрыятызм.

М. ЛЯХОВІЧ.

КАСАРЫЦКАЯ ШКОЛА ДАВЕРАНА НЕ НАШЫМ ЛЮДЗЯМ

Вышкі 1936—37 навучальнага года на Глуцкаму раёну паказалі, што ў раёне школ сьведома зроблен зрыў вучэбна-педагагічнай і выхавальнай работы. З усёй адважнасцю ўскрываюцца факты прамога школьніцтва.

У вёсцы Касарыцка, Каткаўскага сельсавета, ёсць пачатковая школа. У ёй працавалі некалькі год тры настаўнікі. Кожны год школы не выходзіла з прываў. Загатачы гэтай школы, дачка кулака Вяляца Пруса, настаўніца Пругава Паля — дачка жандара і настаўнік Басян бескантрольна пад носам у раёнага кіраўніцтва праводзілі школьную хэзінасьць. Дысцыпліна ў школе адсутнічала. Вучні на ўроках што хапелі тое і рабілі. Вялікі часта Вяляца практыкавала фізічнае ўздзейнічэнне на дзяцей. За невялікія ўчыні дзеці праставілі голымі па цалых галзінах на вяршы. Адносіны да дзяцей настаўніца Басяна яшчэ горшыя. За ім забаваліся факты простага збыння дзяцей.

Робота з бацькамі адсутнічала. Ні адзін раз Вяляца не была на калгасніцкіх сходзе, ні адзін раз не зробіла справаздач аб рабоце школы. Часта справаздачу рабіў Басян. Ён заваў амаль усім вучням

дрэвяную характарыстыку, зьгараржавяючы толькі тых, бацькі якіх чым-небудзь дагэдзілі яму або Вяляца. Па-за школай вучні былі прадстаўлены самі сабе.

Муж Вяляцаў з'яўляецца загадчыкам Дома культуры. Каб паказаць выд, што ДОК працуе, Вяляцаў падрыхтоўваў такія «нумары», якія мелі сваёй мэтай распусьцю дзяцей. Тут былі і зальгарыя выражэнні, і контррэвалюцыйныя прысьпелі. Вучні заўсёды сядзелі ў клубе і слухалі гэтыя дзікія выдумкі Вяляца. А пасля, вышаўшы з клуба, зымаліся бруднымі спрамамі, дзямі.

Нельга сказаць, што аб спразах Касарыцкай школы не ведае раёна (загадчык т. Шылоў). Шылоў за аму разоў 10 пасылаў сваіх інспектараў Уласіка і Разаравіча, якія не маглі прысёці ніякай карысці, а прыносілі толькі школу школе. Уласік п'ястваваў у Вяляца і Пругавай і ў района хэду з загадзі падрыхтаваным рапартам.

Вучныя справы ў Касарыцкай школе тымчасова і зараз. Цейлая сямейка гэтых людзей імкнецца сарваць новы навучальны год.

КАЛГАСНІКІ.

Праф. А. В. ШЭСТАКОЎ

КАРНІЛАУШЧЫНА

Корні авантуры генерала Карнілава трэ ба шукаць у палітычнай абстаноўцы, якая складалася пасля звяржэння царызма. Дзяўскага рэвалюцыя зачынілася ўстаўленнем ўлады Советам Рабочых і Салдатынскіх дэпутатаў. Салдатынскі дэпутаты былі, па сутнасці справы, салдатынскі дэпутаты, пераарантныя па вышадку ваіны ў салдатынскіх шэрагах. Такім чынам Советы Рабочых і Салдатынскіх дэпутатаў былі на справе Советамі Рабочых і Салдатынскіх дэпутатаў. У рэвалюцыйнай барацьбе і скажэ самі рабочыя і сялян, а іх Советы былі органы гэтага саюза.

Аднак, буржуазія скарыстала дробна-буржуазныя партыі — меншавікоў і эсэраў, якім удалося атрымаць большасць у Советам, і пры іх дапамозе стварыла свой буржуазны Часовы ўрад. Любач з Советамі пачаў дзейнічаць і ўрад буржуазіі. У краіне стварыліся дзве ўлады.

З перагата чыя рэвалюцыя буржуазны Часовы ўрад стаў імкнецца да ўстаўлення ў краіну аднаўдз — дыктатару буржуазіі. Апразу буржуазія не магла гэтага зрабіць, бо ў яе руках не было ні арміі, ні падпіска, ні іншых сродкаў пазаканнамага прымушэння. Усё гэта было ў руках Советам, дзе прадаўца верхавольств згоднікі. Буржуазія, карыстаючыся дапамогай згодніцкаў, захавала ў Советам адну пазыку — «рэвалюцыйна дэмакратыя», які сабе называлі меншавікі і эсэры, велікі быстра паказала свае лакемы буржуазіі, дэ вернымі псамі, аказваючы патрыму Часоваму ўраду на працягу рабавіцкай імперыялістычнай ваіны, у адзінакі скаіжэння ўстаўноўчага схода, у супроцьдзейні перадачы памочніцкіх аямель сяліам і т. д. Акрыта перакінуцца на старону буржуазіі згоднікі не маглі, бо масы завра-жа авардзучы-ба ад іх і пайшлі да большавікамі. Трэба было прыгавіцца рэвалюцыянерамі,

каб утрымаць масы за сабою. Гэта было велікім пажыа, бо большавікі нястомна выгрывалі згодніцкаў. Так працаўдзельца да ліпеня 1917 года. К гэтаму часу буржуазія, паспешыла сабрацца з сіламі і пераказавца ў поўнай алігансіі сваіх лакеў, распарадавала каварны план фізічнага знішчэння сіл рэвалюцыі шляхам правакацыйнага вываду мас на вуліцы і расстрэлу іх інтэлексімі і суацкімі воініскімі частамі, спецыяльна падрыхтаванымі для гэтай мэты. Аб планах буржуазіі былі паведамлены меншавікі і эсэры. Іх рукамі буржуазія і імкнулася правесці гэта ўздэньне рэвалюцыі.

Ляор згодніцкаў эсар Керенскі поўнасьцю апраўдаў аказанае яго контррэвалюцыйнай буржуазіі давер'е. Міністры-капіталісты з Часовага ўрада падалі ў астэку. У Часовым урадзе аталіся адны згоднікі — эсэры і меншавікі. Буржуазія дзейнічала за кулісамі, збіраючы сілы контррэвалюцыі і падрыхтоўваючы згодніцкаў на крываваыя зачыненні. Калі стыхійна падняўся контррэвалюцыі, масы рабочыя і салдат, 3—5 ліпеня вышлі на вуліцы Петраграда, контррэвалюцыя сустрэла дэманстрантаў згодніцкаў. Керенскі — гэты ланцужык сабаку буржуазіі — накінуўся на большавікаў, бо яго распарадзэнню інтэлер разгрозілі «Праўду», аргітавалі многіх вільных партыйных работнікаў, пачаліся масавыя ардышты рэвалюцыіных рабочых, салдат і сялян. Ленін быў абвешчаны нямецкім шпіёнам. Большавікам прышлося, па сутнасці, зноў пайсьці ў падполле. Ленін вымушан быў скрывацца ад ішчэк Керенскага, які ўсюды яго распусьцювалі. Керенскі дабіўся ад Советам перадачы Часоваму ўраду «шаўняты ўлады» ў імя «выратавання рэвалюцыі». Двоеўдзілізе перастанала існаваць, бо Советы поўнасьцю адмовіліся ад кантролю і

ўмяшаньня ў дзейнасьць Часовага ўрада, які ўзначальваўся Керенскім.

Буржуазія, каб атрымаць сілы рэвалюцыі, прымяняла загада адомунаю сістэму сабатажа і школьніцтва. Фабрыканты і заводчыкі сабатавалі вытворчасць, не загаўлялі сыравіны і дапаможныя матэрыялы і т. п. Летам 1917 года былі закрыты ўсе токтальныя фабрыкі ў Маскоўскай вобласці і рабочыя распусьчаны на ламах. Нарядкі былі выпадкі палпаду фабрык і заводаў з тым, каб атрымаць стракуую прамію, і з іх капіталы са справы і перавесці іх заграпыну. Сваёй фінансавай палітыкай буржуазія таксама старалася затрымаць рэвалюцыю. Паток крэдытных білетав павялічыўся з кожным днём і к вясні 1917 года дасягнуў каласальных размерав. Грошы ўлаі да паловы іх дэвалюаі вартасці. Рост цен прывёў да значнага пажэня рэальнай заробатнай платы. Іменьскі разгроз рускай арміі пад Тарнопалем і Чарнавічамі быў скарыстан буржуазіяй для пайсця на большавікоў, бышчам-бы сваёй агітацыйнай развалішчых фронт.

Так буржуазія падрыхтоўвала дзяржаўны пераварот — захоп ўлады ў свае рукі, устаўленне сваёй дыктатуры. Справа была за дыктатарам. У якасі такога быў наменан генерал Карнілаў (сын парскага чыноўніка, які выдаваў сабе ў адозвах да народу і арміі за казак-селяніна), паспешыць зарэкаментаваць сабе радзім адкрытых контррэвалюцыйных імперыялістаў. У ліпені Карнілаў быў назначан главоўкамандуючым фронтам. Па яго тробаванню Керенскі 12 ліпеня па тэлеграфу ўвёў на фронтне паваранне смерцю салдат.

Генерал Карнілаў кіраваў арганізаваўшымся ў Петраградзе контррэвалюцыйным «рэспубліканскім цэнтрам», які склаўся з афіцэраў і чыноўнікаў. У самой стэдуі главоўкамандуючага быў створан главоўкамандуючым фронтам. У друку бы-

лі пунчаны чуткі аб рыхтаваўшымся паўстанні большавікоў.

Пастанову VI з'езда партыі большавікоў аб падрыхтоўцы звяржэння ўлады контррэвалюцыйнага буржуазнага Часовага ўрада буржуазія і дробнабуржуазныя газеты тлумачылі, як «большавіцкую змову супроць народу». Быў распараваан шлях правакацыі. Намыкаўся ў дзень поўгатава рэвалюцыі (27 жніўня) справаздачы ў Петраградзе дэманстранцы, а калі гэта не ўдалося, то атаман Дутова з казакамі павінен быў сам прадеманстраваць «паўстанне большавікоў». Урад агагала ліквідаваць гэта «большавіцкае паўстанне», уладзе карнілаўскай воіскі, разгрозілі ў першую галаву большавікоў, затым — Советы і ўсе рэвалюцыйна-дэмакратычныя арганізацыі.

Праграма буржуазіі, вышчуната на Дзяржаўнай нарадзе, якая паўтарала праграму Карнілава, зводзілася ў асноўным да наступнага: усё советы і камітэты павінны быць скасаваны як у арміі, так і ў тылу, армія павінна быць пазалітыкай, дысцыпліна ў арміі павінна быць узятая і ўмацавана самімі раўнучымі рэспрэсіямі і т. д. У часе Дзяржаўнай нарады буржуазія вяла закулісныя перагаворы з Карнілавым аб плане ліквідацыі Часовага ўрада і ўстаўлення контррэвалюцыйнай вяршай дыктатуры.

Згоднікі на гэтай нарадзе адтрымалі ролю ўмявовай ядзесы. Учырачэе папсіска-«сепалітэста» Парэтэлі было яркім паказальнікам таго ашуканства мас, якое правабілі згоднікі ў часе змовы буржуазіі з ваяцкімі сіламі контррэвалюцыі. Толькі маскоўскі пралетарыят, па закліку большавікоў, які зрабіў стачку ў часе нарады, сігналізаваў буржуазіі, што ёй не так-та адгата ўдала задуміць рэвалюцыю. У стэдуі прымаі ўзед 400 тысяч чалавек. Літары буржуазія, якія прыўрочылі выступленне Карнілава на Дзяржаўнай нарадзе, вымушаны былі пераканачы Карнілава атэрмінаваць сваё выступленне і больш старанна падрыхтаваць разгром усіх рэвалюцыіных арганізацый.

Мабілізацыя сіл контррэвалюцыі суправаджалася ўмявовай пакіпінчай кампаніяй супроць большавікоў. У друку бы-

ПАЛІТЫЧНЫЯ СЛЯПЦЫ З ВІЦЕБСКАГА ГОРСОВЕТА

Партыя і таварыш Стаін вучаць нас класічна адпосіпа да людзей, да іх аспросу і скарж. Але гэтага не жадаюць зразумель бюракраты з Віцебскага Совета і ў першую чаргу яго старшыня Сухаручкін. Не зразумее, а можа і не жадае зразумель Сухаручкін і яго памочнікі і таго, што замажраванне скарж і сігналаў прапоўных — улюбёны метад ворагаў народу, дыверсантэ і шпіёнаў. Гэтым дню штучна выклікаюць аслабленне скаржніцкаў супроць органаў совэцкай ўлады і атрымаваюць матчымасе беспакрапа шкодзіць і ўтойзаць сваіх саўзельнікаў.

Прыбываюць горадскага совета змяшчэпца ў маленькім пэіным ізаляваным пакоіку; скаржнікі тут гадзінымі прастойваюць у чарзе. У прыбываючым няма нават на чым прысёці, не гаворачы ўжо аб такіх чаргах, як стол, чарніла, газеты, часопісы.

Аграманда частка з пастануішых за 1937 год 1.518 скарж перасланы ў іншыя арганізацыі, прычым далейшым іх дзе нікому невядомы, а калі 100 скарж ляжыць ад аланага да трох і больш месяцаў зусім не разгледжанымі.

У горадове ўстаўноўца школьніка-бюракратычна парадка праходжэння скарж. Скаржцы ўсе лны трыпаюць да кіраўніцтва да старшыня горадскага, а ад яго зноў у прыбываючым. Ігнаў і ўладу па-ступлення скарж вызіцца ў горадове нехайна, а ў раззе адзелаў (горскае і інш.) вагістрацыя зусім адсутнічае. Скаржкі раскіданы па ўсіх папках і скрынках. Вялікі часта губляюцца скаржкі. Скаржкі чырывамерна Салаухіна аб ззыхах наў яго мацэраі і аб засмеанасці калгаса імя Стаіна (пастануіла ў лютым г. г.) гораветыма збудлена. Скарж г. Ігнаўіча аб аднаўленні яго на рабоце марыназалеа гораветам з снежня 1936 г. Ігнаўіч на рабоце не адноўлен і да гэтага часу.

Маля таго, Сухаручкін заняўся ашуканствам пралетарскага грамадскасі. На зэметку газеты «Звязка» ён даў адказ, што кватэра г. Карчэўска прадстаўлена. На самай-жа справе Карчэўскі ніякай кватэры не атрымаў. Скарж чырывамерна Бургава аб прадстаўленні кватэры, пераславаў горавету з аўтарытэтнейшай цэнтральнай партыйнай ўстаўноўца, а таксама г. Ігнаўіча аб аказанні яго самі дапамогі і шмаг іншых ляжыць з лютымі месяца да гэтага часу не разгледжанымі.

Такое-ж хаатычнае становішча з разгледжана скарж і ў іншых адзелах горадскага. У горадскае, напрыклад, скаржкі прапоўных разгледзюць усё работнікі, апрача згатачы адзела Агеева. Скаржкі тут марынуюцца па голу і больш. Частка скарж знаходзіцца ў намесніка загадчыка Дашпер (чалавека з пазароным мінулым), частка ў руках тэхніка Журына — сына жандара, б. афіцэра старой арміі.

Апарат горадскага зазначан варажым аэлементам. У якасі загадчыка архіва тут працуе служыўшы ў 1919—20 гг. у беларуска-гвардыіскіх флансе сьня горадскага галавы Сабін-Гус; тэхнікам бюро інвентарызацыі працуе Кастаровіч. Першы і другі зымаліца ў 1929 г. органами ДПУ за антысавецкую дзейнасьць. Засмеаначы варажым аэлементам і іншыя адзела горадскага — гарфа, аховы аэраўра, Былы адказны скарж горадскага вораг народу трапніцка Калгунова, выкрытая і выслана органы НКВД, пачкамі марынавала скаржкі прапоўных. Аднак нават пасля гэтага прэзідыум Віцебскага Совета, яго старшыня Сухаручкін не зрабілі для сабе палітычныя і практычныя зывадаў. Яны і да гэтага часу не прынялі ніякіх мер да ліквідацыі шынкаў школьніцтва, не ачынілі апарат горадскага і яго адзелаў ад варажых людзей. Больш таго, атрымаўшы зэметку газеты «Рабочыі» аб засмеанасці апарата горадскага, Сухаручкін накіраваў не ў той-жа горадскае, дзе яна і да гэтага часу ляжыць без руку.

Усё гэта свечыць аб тым, што старшыня Віцебскага Совета Сухаручкін сьведома лігнаўе раённы Лютаскага Пленума ЦК ВЛКСМ, насаджае канцылярска-бюракратычныя метад работы і пакрылае ворагаў народу.

Здаўляе пазыцыя, якую заняў Віцебскі скарж КМ(б)В. Ведаючы аб усіх зачынічэствах, што творацца ў горадове, скарж не прыняў рэальных мер да перабудовы яго работы і ачысціў ад варажых людзей. Больш таго, сам скарж наўрае гэтым зачынічэствам, пасылаліца на 25 пазынкаў у месці аб пекаронні разгледу скарж, пераславаў іх горавету.

Неабходна неадкладна правесці апарат і работу горадскага, ачысціць яго ад варажых аэлементаў, выкарчаваць каронні бюракратызма і пасеці там большавіцкі парадка.

Н. РЫПІНСКІ.

ШКОДНІЦКІЯ СПРАВЫ ў БЕЛДЗЯРЖПРАЕКЦЕ

Стэдуінікі ворагаў не мала пастарэліся, каб дэзарганізаваць і разваліць работу Белдзяржпраекта. Іны навязалі праектна-аганізацыйную структуру, ліквідаваўшы гаспадарчых разлік, адзінаўную самыя рэастанійны адзельні, не гадзячы на іх асаблівасці. Гэта старыня абвалітку, знало адкаласна адзельні за выконваемыя работы, аблячыла злоўжыванні і падрыхтоўку работу ворагаў.

Дырэктарам Белдзяржпраекта быў назначан чалавек, не муючы тэхнічнай асцыты, каб за яго шырай лэчыл было ворагам тварыць гнусныя справы. Фактычна кіраўніцтва Белдзяржпраектам было каручана Збшшко, Азаронку, Хавіну і Казакевічу.

І пачаванне накіравана на зрыў праекта-паліграфічных работ 1937 года. Вядома, што для складання праекта паліграфічна горада неабходна спачатку копыць работы па геадэзічнай зэмлі яго. Складзеныя-ж п'янамі і заключанымі дагаворамі гэта не прадугаджана. У выніку, грошы, ашуканчыя на павяроўку, будуць замажраваны.

Праекты і каптарысы будаўніцтва, які правіла, спазнаюцца на 1/2—2 месяцы. Янась іх настолькі рэзка, што пераробкі сталі звычайнай з'явай. Праект 46-кватэрнага дома Заходняй чыгункі быў алян на будаўніцтва без правэркі. У выніку — дом пераробляецца п'янь разоў, а праверкай праекта ўстаўноўца абсалютная непраходнасьць асобных яго частак. Тое, што гэты-ж праект, як тыповы, перані таксама і на фабрыку «Кастрычнік» (Менск), наводзіць на думку, што гэта — не зпадковасць, а заведанае школьніцтва. Кіраўнік Белдзяржпраекта Руднік нават не пацікаўся брыгадзірам Ветруком, праграмна-вышчым гэтыя школьніцкія праекты.

Інжынер Кавінен і Фальберг аталілі месца пабудовы Лельскага дома советам, праектаванага Белдзяржпраектам. Яны зрабілі заключэнне аб поўнай незапосіцы грунту, а між тым, на ўчастку пабудовы аказаліся пымыны, што патрабуе караннай пераробкі не толькі праекта, але і праведзеных на будаўніцтве работ. Такіх прыкладаў у «дзейнасці» Белдзяржпраекта можна прывесці многа. З імі звыкліся. Начальнік праектнага аддзела Гуаіко з гэтым не вядае ніякай барацьбы.

Хавіч і Казакевіч забялталі аплата працы; яны пераплачоўць адным работнікам і пераплачоўць другім, у выніку РКБ і рэспэсіа закліны скаржамі работнікаў Белдзяржпраекта. Казакевіч не забывае і сабе: ён ухтыраўся два разы атрымаць прэміі на 1.000 рублёў за складзены баланс, атрымаўшы кватэрных 120 рублёў у месці і т. д. Касір Фус знаходзіла пад парговай зваляшэння, бо ён адмаўляецца вышчюваць незаконныя грошы.

Белдзяржпраект павінен быць аздараўлен.

СТЭРНІЗАЎ, КАНДРАТОВІЧ.

лі пунчаны чуткі аб рыхтаваўшымся паўстанні большавікоў.

Пастанову VI з'езда партыі большавікоў аб падрыхтоўцы звяржэння ўлады контррэвалюцыйнага буржуазнага Часовага ўрада буржуазія і дробнабуржуазныя газеты тлумачылі, як «большавіцкую змову супроць народу». Быў распараваан шлях правакацыі. Намыкаўся ў дзень поўгатава рэвалюцыі (27 жніўня) справаздачы ў Петраградзе дэманстранцы, а калі гэта не ўдалося, то атаман Дутова з казакамі павінен быў сам прадеманстраваць «паўстанне большавікоў». Урад агагала ліквідаваць гэта «большавіцкае паўстанне», уладзе карнілаўскай воіскі, разгрозілі ў першую галаву большавікоў, затым — Советы і ўсе рэвалюцыйна-дэмакратычныя арганізацыі.

Праграма буржуазіі, вышчуната на Дзяржаўнай нарадзе, якая паўтарала праграму Карнілава, зводзілася ў асноўным да наступнага: усё совет

